

ด่วนที่สุด

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/ ๗๑๓๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น

เนื่องจากการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บางประการ
และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙
ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตนั้น

จึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๒ วรรคสอง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรรัตน์ หวังต่อลาม)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. ด้วยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นการตรากฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพิธีสารว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime) ซึ่งกำหนดลักษณะอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการค้ามนุษย์ในลักษณะองค์กรอาชญากรรมอันเป็นองค์ประกอบความผิดที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีการพิจารณาศึกษาและแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อไปเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญารวมทั้งมีผลให้องค์ประกอบความผิดฐานค้ามนุษย์มีลักษณะแตกต่างจากองค์ประกอบความผิดอาญาทั่วไป

๒. หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบตามกฎหมายควรให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย เช่น พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล รวมถึงตลอดถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องขององค์ประกอบความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นการแก้ไขบทนิยามและองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๖ ให้ชัดเจนขึ้นโดยมิได้เปลี่ยนองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๖ นี้ไปจากโครงสร้างเดิมแต่อย่างใด ทั้งนี้ เพื่อให้การตีความกฎหมายเป็นไปโดยสอดคล้องกับบริบทของการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับให้เกิดความชัดเจนแก่ผู้เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

๓. กรณีที่จะเป็นการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามมาตรา ๖ (๒) ต้องมีองค์ประกอบความผิดที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ โดยเฉพาะการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการซึ่งกระทำกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี ความผิดตามมาตรา ๖ นี้มีความแตกต่างจากความผิดตามมาตรา ๕๖/๑ ที่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งมิใช่ฐานค้ามนุษย์โดยตรง แต่เป็นกรณีให้เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีทำงานหรือให้บริการและเด็กเหล่านั้นไม่ได้ถูกบังคับใช้แรงงานหรือบริการแต่อยู่ในกระบวนการที่มีการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

๔. สำหรับสภาพความผิดตามมาตรา ๕๖/๑ วรรคสอง แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ผู้ปฏิบัติควรพิจารณาในบริบทของขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมไทย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดความเป็นธรรม

๕. กรณีลูกจ้าง ...

๕. กรณีลูกจ้างนำบุตรมาเลี้ยงดูในสถานประกอบกิจการหรือโรงงานด้วยความจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้แล้ว สถานประกอบกิจการหรือโรงงานดังกล่าวควรจัดสถานที่หรือบริเวณรับเลี้ยงดูบุตรแยกออกจากพื้นที่ทำงานอย่างชัดเจนและให้เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก เพื่อมิให้ถูกกล่าวหาว่านำเด็กมาใช้แรงงานหรือให้บริการ

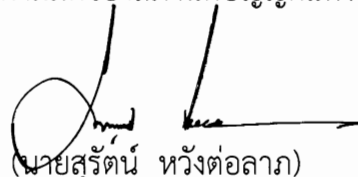
๖. ควรมิบทลงโทษสำหรับความผิดของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตจากการกระทำที่นำมาสู่การคุ้มครองแต่มิใช่ผู้กระทำความผิดฐานคุ้มครอง เช่น ละเลยการตรวจหนังสือเดินทาง หรือตรวจสอบอายุของเด็ก จนกระทั่งมีการนำเด็กมาแสวงหาประโยชน์จากการกระทำ ความผิดฐานคุ้มครอง และบุคคลที่มีเจตนาไม่สุจริตหรือมีเจตนากลั่นแกล้ง หรือให้ข้อมูลอันเป็นเท็จจนเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายจากการดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดฐานคุ้มครอง

๗. เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖/๑ วรรคหนึ่ง จึงเห็นควรให้แก้ไขเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ดังนี้

“เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ที่มีความรุนแรง และซับซ้อนมากยิ่งขึ้น สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยแก้ไขบทนิยาม คำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” และ “การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดฐานคุ้มครอง และกำหนดฐานความผิดซึ่งได้กระทำต่อเด็กที่มีอายุไม่เกินสิบห้าปี **หรือผู้มีศรัทธาพิศวง หรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ** ให้ทำงานหรือให้บริการอันอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง และมีผลกระทบต่อร่างกายหรือจิตใจ การเจริญเติบโต หรือพัฒนาการของบุคคลนั้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ